Metsätalouden keinot ja haasteet pienvesien suojelussa

Erikoistutkija Sirpa Piirainen;
sirpa.piirainen@luke.fi

Luke

Esityksen sisältö

- Vesiensuojelun suunnittelun työkalut ja niihin liittyvät haasteet
- Maaomistuksen pirstaleisuus ja siihen liittyvät haasteet vesiensuojelutyössä
- Tutkimuksen tuottama tieto ja haasteet
- Ohjauskeinot ja kannustimet sekä niihin liittyvät haasteet

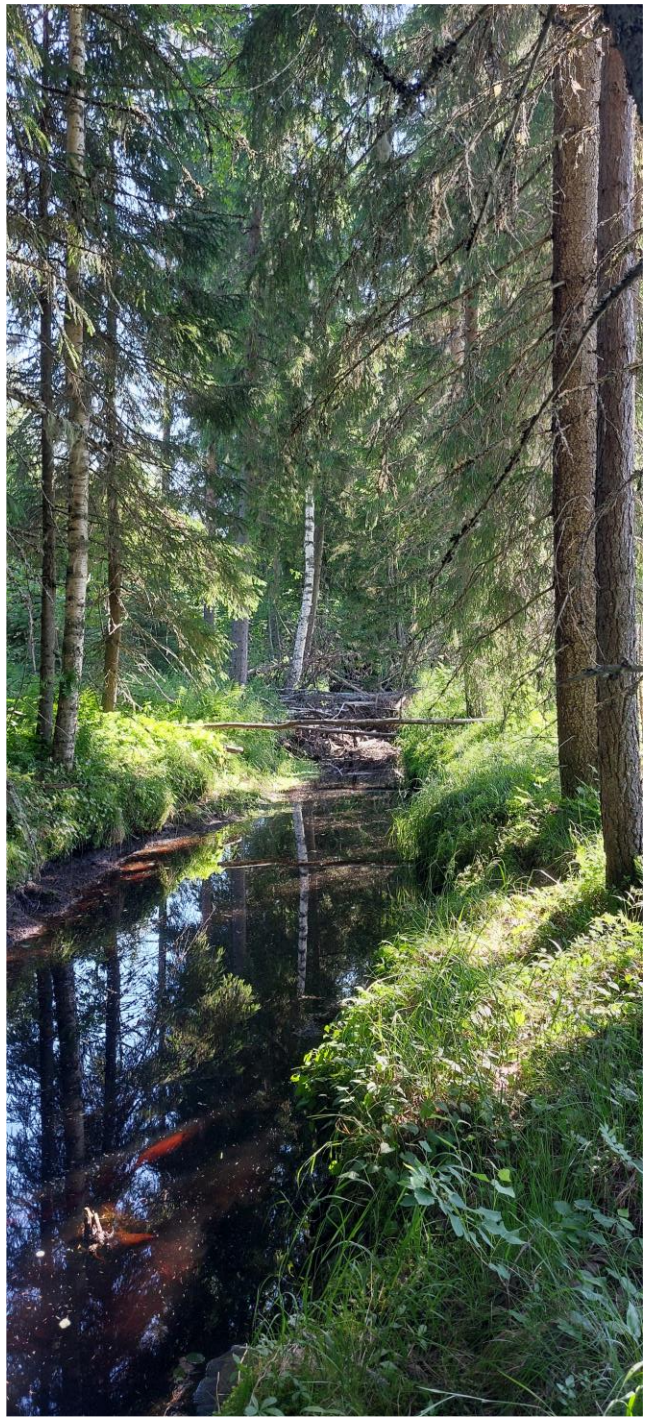

© Luke

Metsänomistajan ja metsänhoitotoimenpiteiden suunnittelijan työkalupakki

© Luke

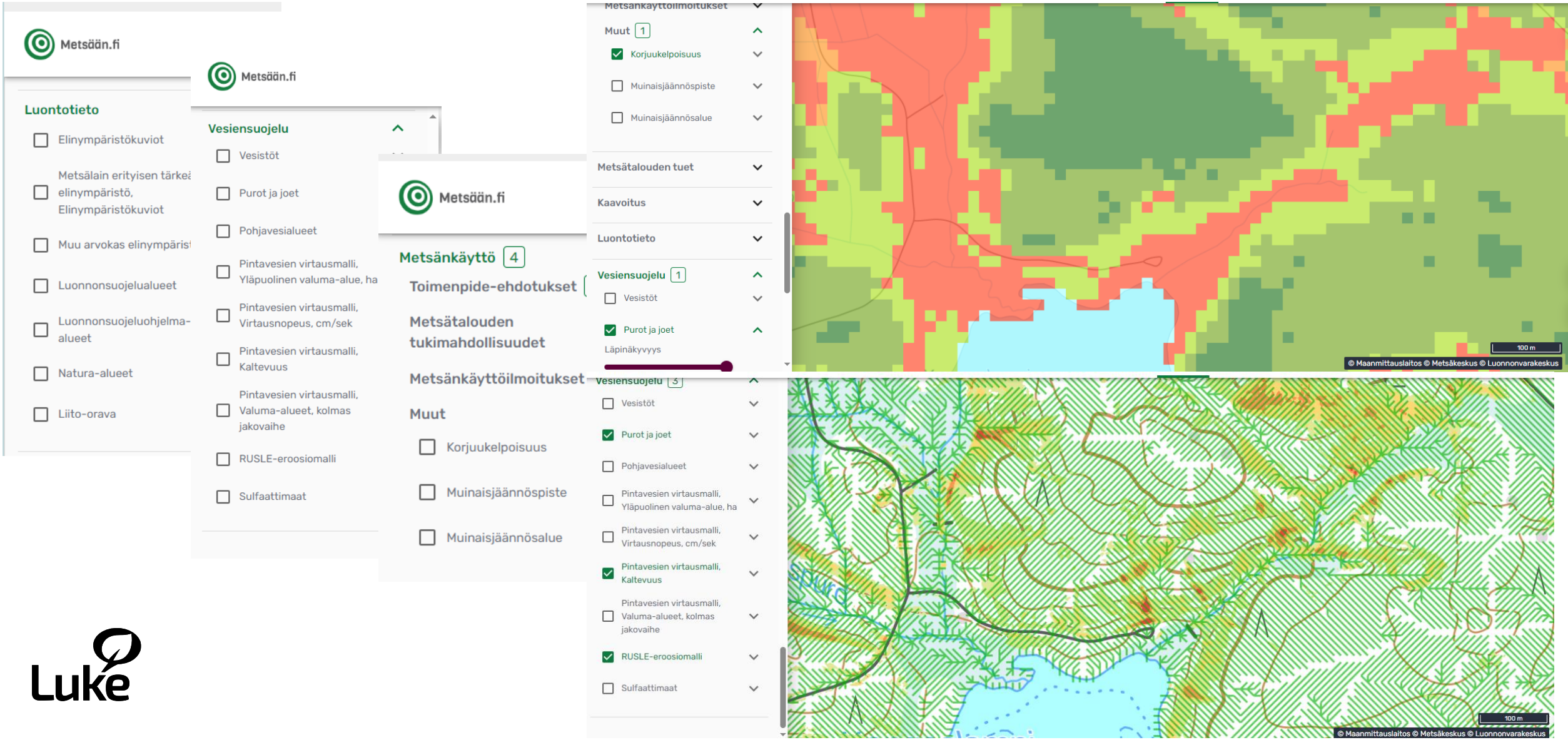

Luke

Vesiensuojelun haasteet työkalujen osalta

- Purojen ja norojen tila ja herkkyys muutoksille eivät ole kattavasti paikkatietona; uutta tieto tulossa (SYKE-paikkatietoikkuna) mm. Ranta10 aineiston pohjalta metsätaloudelle herkistä pienvesistä
  - Metsänomistajalle ja toimenpiteiden suunnittelijalle jää jalkatyötä, joka pitäisi tehdä sulan maan aikaan

© Luke

Maanomistajuuuden pirstaleisuus

- Uoma harvoin saman maanomistajan kiinteistöllä: useita päätöksentekijöitä ja tavoitteita
- Todennäköisyys metsien vaihtelevalle ikäluokkajakaumalle ja erilaisille hakkuutavoille suuri
- Riski hakkuukeskittymille tai kunnostussojitushankkeille myös suuri
- Tarvitaan valuma-aluekohtaista suunnittelua riskien ja kuormituksen hallintaan

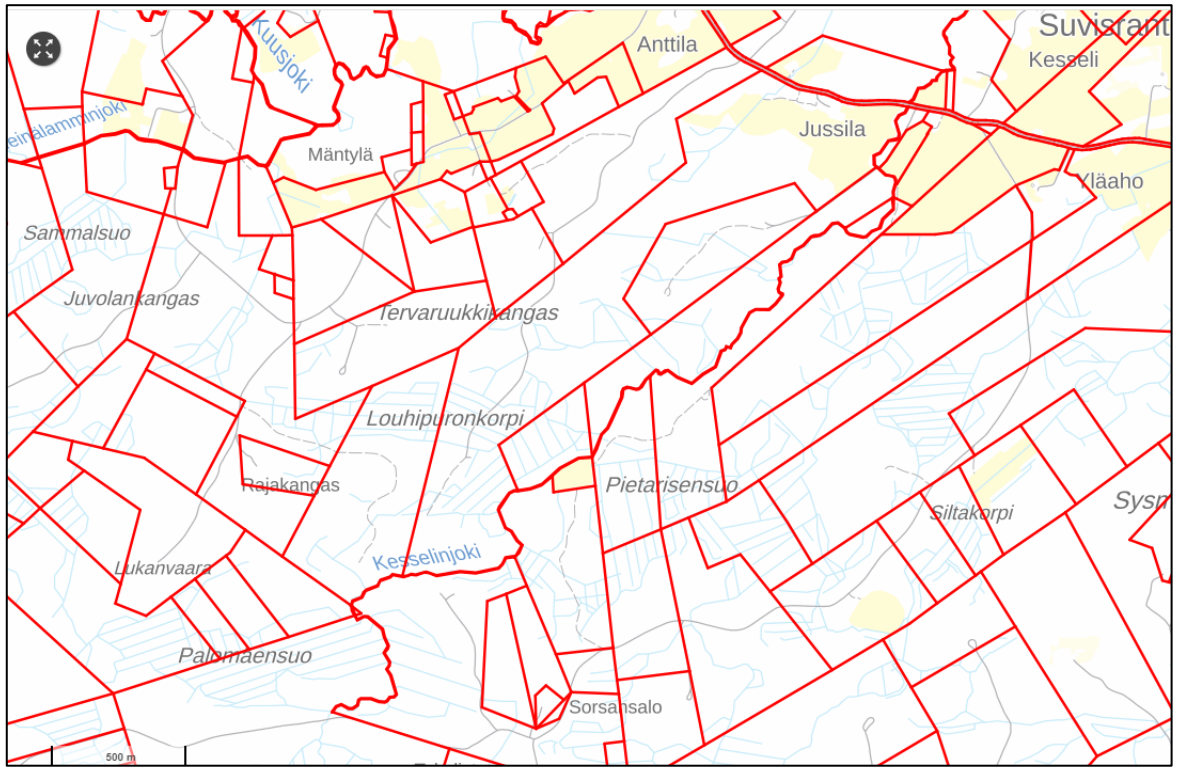

© Luke

Tutkimuksen tuki ja haasteet

- Tutkimus tuottaa tietoa mm. eri toimenpiteiden vaikutuksista kuormitukseen tai vesistön tilaan sekä metsätalouden vaikutuksesta valuma-aluetasolla
- Tutkitaan myös eri vesiensuojelumenetelmien tehokkuutta
- Empiirinen tutkimus on kallista ja aikaa vievää
- Haasteena erilaiset maapohjat, kaltevuus, ilmasto-olot, puulajit jne., jotka vaikuttavat tuloksiin. Miten yleistetään?
- Osa muutoksista tapahtuu vuosikymmenien kuluessa ilman ennakkovaroitusta, esim. vanhoista ojituksista aiheutuva ojituslisä

© Luke

Ohjauskeinot ja kannustimet

- Vapaaehtoisuuteen perustuvaa ohjasta mm. metsäsertifiointijärjestelmät, Hyvän metsänhoidon suositukset, vesipuitedirektiivin ympäristötavoitteet ja toimenpidesuunnitelmat
- Ympäristötukikorvaus Metsälain 10 § kohteille
- Joitain kannustimia jo käytössä mm. lisäbonus puukaupoissa
- Myytävän puun hinnanmuodostuksen yksityiskohdissa voi olla vesiensuojelun kannalta haitallisia piirteitä
- Kannustimilla voidaan tehokkaasti ohjata myös metsänomistajien tavoitteita!

© Luke

© Luke

Kiitos mielenkiinnostanne!

luke.fi

© Luonnonvarakeskus
© Natural Resources Institute Finland
© Naturresursinstitutet